

# Výzva Návraty podpoří výzkumnice a výzkumníky po kariérní přestávce

25.11.2024 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

**Výzva Návraty cílí na výzkumnice a výzkumníky, kteří se vracejí po kariérní přestávce z důvodů mateřské nebo rodičovské dovolené, dlouhodobé nemoci nebo péče o blízké. Jde o první takto systémovou výzvu v českém výzkumném prostředí, připravenou v návaznosti na národní strategické materiály a na základě inspirace ze zahraničí.**

*"Dlouhodobý problém českého výzkumného prostředí je, že péče o děti a členy rodiny má za následek přerušení kariéry, zejména u žen, které nesou hlavní tíhu péče. To způsobuje genderovou nerovnováhu ve výzkumu, kde ženy tvoří jen 29 % osob pracujících ve výzkumu. Přitom představují 60 % absolvujících magisterské a 45 % doktorské programy," říká vrchní ředitel sekce mezinárodních vztahů, EU a ESIF Václav Velčovský.*

*„Mám velkou radost z výzvy 'Návraty', která otevírá dveře vědcům a vědkyním po kariérní přestávce. Péče o děti nebo blízké už díky ní nemusí znamenat konec či výrazné zpomalení jejich vědecké dráhy. Tato výzva není jen o návratových grantech, ale nabízí i spoustu flexibilních možností, jak si během pauzy a restartu udržet kontakt se světovou vědou – od vzdělávání až po zahraniční stáže. A právě takové kroky často pomůžou načerpat nové myšlenky, obnovit motivaci a vrátit se do vědy s energií a chutí posouvat ji dál. Věřím, že tento program pomůže zlepšit i systémové podmínky pro návraty po kariérní přestávce a bude inspirací i pro další oblasti. Program může tak napomoci přenastavit obecně přetrvávající stereotypní vnímání osob, zejména žen, které kombinují náročnou vědeckou kariéru s péčí o děti,“ uvádí RNDr. Hana Lísalová, Ph.D. z Fyzikálního ústavu Akademie věd.*

O dotaci mohou žádat **od 21. listopadu 2024 do 30. dubna 2025** výzkumné organizace (tj. vysoké školy, v.v.i. a další subjekty splňující definici). Ty do žádosti zpracují grantové schéma (tj. jak budou identifikovat a vybírat vhodné zaměstnankyně a zaměstnance, jakými nástroji je hodlají podporovat) a určí si počet očekávaných návratových grantů (tj. odhadnou počet osob, jichž by se podpora týkala), které budou financovány formou tzv. jednotek – tedy metodami zjednodušeného vykazování, kdy není třeba dokladovat jednotlivé výdaje přímo. Hodnotit se bude především kvalita pravidel pro přidělování návratových grantů a celkový koncept podpory výzkumníc a výzkumníků v jejich návratu po kariérní přestávce. Pokud výzkumná organizace uspěje, sama následně bude vyhlášovat vnitřní kola soutěží o návratové granty pro své vědkyně a vědce a sama rozhodne na základě definovaných kritérií, komu a jakou podporu přizná.

Jeden návratový grant může zahrnovat až 3 FTE (tj. 1 FTE vracející se osoby a až 2 FTE členů jeho vědeckého týmu), mobilitu do zahraničí, vzdělávání, mentora či příspěvek na péči. Při tříleté realizaci může dosáhnout až 10 mil. Kč.

*"V závislosti na zvolených opatřeních očekáváme do roku 2029 podporu stovek osob za celé Česko," dodává vrchní ředitel Velčovský.*

## **Přínosy výzvy:**

- pilotní ověření systému návratových grantových schémat na výzkumných organizacích v České republice;

- podpora osob při kariérním návratu prostřednictvím podpory jejich výzkumných záměrů trvajících až 3 roky;
- podpora osob na mateřské, rodičovské dovolené nebo při dlouhodobé nemoci prostřednictvím jejich vzdělávání a dalších aktivit umožňujících jejich dlouhodobý kontakt s výzkumem.

#### **Co je možné z projektu financovat:**

- výzkumné aktivity pracovníků a pracovníků vracejících se po kariérní přestávce k výzkumné kariéře, a to až po dobu 3 let;
- využití mentorujících ze strany vracejících se výzkumníků;
- odborný tým, který si konkrétní osoba pro svůj záměr sestaví (až 2 FTE);
- výjezdovou mobilitu pro vracející se pro získání zkušeností i kontaktů;
- odborné i soft skills vzdělávání;
- tzv. keep in touch aktivity cílené na podporu výzkumníků a výzkumníků na kariérní přestávce tak, aby neztratili kontakt s výzkumem a snadněji se po svém návratu opět začlenili do činností organizace.

Termíny:

**Žádosti o dotaci mohou být výzkumnými organizacemi podávány od 21. listopadu 2024 do 30. dubna 2025.**

**Další informace jsou k dispozici na webových stránkách OPJAK.cz.**

Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK) je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, v jehož rámci je možné v programovém období 2021–2027 využít finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie. Celková finanční alokace je 84 miliard Kč, přičemž 41 miliard je určených na podporu výzkumu a vývoje, 17 miliard na podporu vysokých škol a 26 miliard na regionální školství.

<https://msmt.gov.cz/ministerstvo/novinar/vyzva-navraty-podpori-vyzkumnice-a-vyzkumniky-po-karier-ni>